

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝ ΥΠΗΡΧΕ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ, αν ήταν στοιχείο της άπληστης πραγματικότητας που με το έτσι θέλω μας στοιχειώνει, να γυρνούσε πίσω ο χρόνος, αν το πρωινό που ανέτειλε το ίδιο σκυθρωπό, με τα μαύρα σύννεφα απλωμένα στο μεγαλύτερο μέρος του ουρανού, ξεκινούσε από την αρχή με ολόιδιες συνθήκες θα συνέβαινε ό,τι συνέβη; Κι αν ο ήλιος έπαιρνε τα σκήπτρα από το ξημέρωμα και η μέρα ξεπρόβαλλε φωτεινή, διαλαλώντας τα κάλλη και τηνπραμάτεια της, θα γραφόταν άραγε μια διαφορετική ιστορία; Αδύνατον. Αδύνατον γιατί απλώς είχε φτάσει η ώρα. Η ώρα της έκρηξης. Κανένας δεν έχει τρόπο να καλοπιιάσει ένα ηφαίστειο που βράζει χρόνια, για να μην εκραγεί. Ούτε ο ίδιος ο Θεός!

«Σήμερα γιορτάζει όλη η γη... σήμερα γιορτάζει η μανούλα μας η λατρευτή», τραγουδούσαν τα παιδάκια της μέσα στ' αυτιά της, καθώς ρίχτηκαν με ορμή καταπάνω της, πριν προλάβει καν να ανασηκωθεί από το κρεβάτι. Με δυσκολία μισάνοιξε τα νυσταγμένα της βλέφαρα. Πόσο γρήγορα είχε περάσει η νύχτα. Δεν την είχε χορτάσει πάλι. «Χρόνια Πολλά... Χρόνια Πολλά, καλά, τρισευτυχισμένα! Δεν σε αγαπάμε, δεν σε λατρεύουμε, σε τρεις λατρεύουμε», δεν έφταναν

οι λέξεις, στα μικρά της, για να ευχηθούν όσα πραγματικά ποθούσαν οι καρδιές τους. Πάσχιζαν απελπισμένα να εκφράσουν με κάθε τρόπο την αγάπη τους. Να τη βγάλουν από μέσα τους για να της την προσφέρουν. Άτσαλα τη γέμιζαν φιλιά, την τραβούσαν, τη δάγκωναν, την πονούσαν. Όμως η ξεστασιά των παιδικών κορμιών τους πάνω στο ξεραμένο δικό της, λειτούργησε σαν υπενθύμιση πως ήταν ζωντανή.

Η αυταπάτηση ήταν ο εξουσιαστής της, καιρό τώρα. Και την αποδεχόταν με ένα είδος ανακούφισης. Το να θυσιάζεις κομμάτια του εαυτού σου για την ανατροφή των παιδιών που έφερες στον κόσμο χωρίς να τα ρωτήσεις, είναι μια θυσία που σε τρέφει. Βέβαια, είχε εξελιχθεί αργά αλλά σταθερά και ύπουλα σε θεατή της ζωής της. Το αντιλαμβανόταν αλλά δεν υπήρχε τρόπος να αντιδράσει. Ούτε χρόνος ώστε να αναλογιστεί σοβαρά τις επιπτώσεις από μια ζωή χωρίς ζωή. Πανεύκολα θα χαρακτηριζόταν φάντασμα. Ένα ανθρωπόμορφο φάντασμα. «Σαράντα χρονών σήμερα, μαμά, πώς νιώθεις;» Κοίταξε τα αστραφτερά μάτια της κόρης της. Τι όφειλε να της απαντήσει; «Μια χαρά, χαρούμενη», αναστέναξε. Αν και γνώριζε πως τα παιδιά αποσυντονίζονται με την υποκρισία, φθείρονται. Κουλουριάστηκε κάτω από τα σκεπάσματα για να κρύψει την αλήθεια της. Όμως τα μωρά της, που δεν ήταν τόσο μωρά πια, δώδεκα η μικρή, δεκατέσσερα ο μεγάλος, βάλθηκαν με πείσμα να την ξεσκεπάσουν, να την ανακαλύψουν, ελπίζοντας ακόμα να την αποκωδικοποιήσουν. «Φανερώσου από την κρυψώνα σου, μαμά. Ποια είσαι επιτέλους;»

Δεν είχε ιδέα, καιρό τώρα. Ξεχνούσε τον εαυτό της σε μια μεριά, αποβλακωμένο από τις ευθύνες. Απλώς υπήρχε.

Πήγαινε κι ερχόταν σαν κακοκουρδισμένη μηχανή για να τα προλάβει όλα. Κούφια εσωτερικά, σαν κάποιος να είχε στραγγίξει όχι μονάχα τα συναισθήματά της, αλλά να της είχε αφαιρέσει συγχρόνως όλα τα όργανα. Αφού συχνά απορώντας με την κατάστασή της τοποθετούσε την παλάμη στο μέρος της καρδιάς για να βεβαιωθεί πως βρισκόταν στη θέση της. Κι όμως, εκεί ήταν, ανταποκρινόταν. Την ειδοποιούσε ρυθμικά, με τυμπανοκρουσία... «σκάω-σκάω-σκάω». Ενώ κάποιες φορές, ξεκούρδιστη εντελώς, ίσα που ακουγόταν, «σβήνω-σβήνω-σβήνω». Μετά την ολιγόλεπτη επαφή τους, σίγουρη πια πως η μηχανή που λέγεται καρδιά ήταν πράγματι στη θέση της, αδιαφορούσε εντελώς με το σύνθημα των χτύπων της, με το νόημα των παλμών της. Είχε υποχρέωση να συνεχίσει, να προχωρήσει μπροστά. Να αντέξει όπως όπως. Η καρδιά της στον ρόλο της, κι εκείνη στον δικό της ρόλο, αν και μέρα τη μέρα τον έχανε. Γιατί ακόμα και στις στιγμές με τα παιδιά, υστερούσε. Υστερούσε σαν μάνα. Οργανικά πάντα ήταν εκεί μαζί τους στο τραπέζι με το φαγητό, στα διαβάσματά τους, στις κουβέντες τους, στις ασχολίες τους, στις αγωνίες τους, στα όνειρά τους, αλλά στην κυριολεξία απουσίαζε. Πού είχε πάει; Πού είχε χαθεί; Από την άλλη, κανένας δεν την αναζητούσε αφού κατάφερνε –άγνωστο πώς– να βρίσκεται εγκαίρως στο σημείο που έπρεπε και ανάλογα με τη διάθεση που ταίριαζε στην περίπτωση.

«24 Σεπτεμβρίου, μαμά... Η Μέρα Σου!» φώναξαν τα παιδιά και της έδωσαν τις αυτοσχέδιες κάρτες τους, ζωγραφισμένες με πολύχρωμους μαρκαδόρους. Λευκές κόλες ασφυκτικά γεμάτες με λουλούδια, αστέρια, πουλιά, ήλιους,

πολλούς ήλιους, καρδιές, πολλές καρδιές, παιδικές ευχές και στο κέντρο το καλοσχεδιασμένο νούμερο σε κόκκινο αστραφτερό, το νούμερο που αντιπροσώπευε τα χρόνια της, 40. Φίλησε τα μέτωπά τους και ξεκουλουριάστηκε από το κρεβάτι. Η φιλοξενία του μόλις έλαβε τέλος. Η διαδικασία του πρωινού ήταν προγραμματισμένη, δευτερόλεπτο το δευτερόλεπτο. Δεν υπήρχε χρόνος για χάσιμο. Τα ρολόγια δεν σταματούσαν γιατί είχε τα γενέθλιά της. Ποιος νοιαζόταν άλλωστε για τα γενέθλιά της; Ο καιρός έξω έδειχνε αγριεμένος, χρειάστηκε να ανάψει το φως ώστε να βρει τα ρούχα της, αν ξέσπαγε καμιά μπόρα, όπως απειλούσαν οι μετεωρολογικές προβλέψεις, η καθυστέρηση θα μεγάλωνε. Γιατί με τη βροχή οι δρόμοι μπλοκάρουν από την κίνηση. Απρουπέλαστη ζούγκλα η λεωφόρος. Συχνά χαλάνε και τα φανάρια. Στην περίπτωση αυτή επικρατεί το απόλυτο χάος. Αγριεύουν οι οδηγοί, χάνουν την ψυχραιμία τους, βράζει το μυαλό τους, ενώ το άγχος θολώνει τα τζάμια τους. Αναπόφευκτα δεν βλέπουν πού πάνε, αλλά προχωράνε στα τυφλά, με μανούβρες, με κορναρίσματα, αλλά και καταβάλλοντας υπερπροσπάθειες για να αποφύγουν τους καμικάζι μοτοσικλετιστές. Πατάνε γκάζι, όσο πάρει, γιατί όλους ανεξάρτητα κάπου τους περιμένουν, κάπου πρέπει να βρίσκονται τη συγκεκριμένη ώρα. Και αλίμονο αν δεν ήταν συνεπείς με τον χρόνο. Όμως τρέχουν κι από συνήθεια. Γρήγορα, γρήγορα... Ο χρόνος είναι χρήμα.

Χασμουρήθηκε μεγαλόφωνα για να συνέλθει. Η απογοήτευση των παιδιών που δεν πήρε πολύ σοβαρά τις ευχές τους, τη χτύπησε σαν μαχαιριά στην πλάτη. Τα είχε ξεκάθαρα παρατήσει, μαζί με τις κάρτες τους και την αγάπη τους

για εκείνη, ολομόναχα στο άδειο κρεβάτι με αποτυπωμένα δυο ξεραμένα φιλιά στα καυτά μέτωπά τους. Και δεν γινόταν να πάρει πίσω αυτά τα μη «μητρικά» φιλιά.

«Τι ζωγραφιές! Τι ευχές! Τι παιδάκια έχω εγώ!» είπε βιάζοντάς τα, ταυτόχρονα, να σηκωθούν. Στα παιδιά της μιλούσε έτσι άνοστα, σχεδόν ψεύτικα; Πίεσε το μυαλό της να βρει μια πιο ακτινοβόλα φράση, έστω μια λέξη να τα γλυκάνει. Άδειο δοχείο ο εγκέφαλος. Και όλο το υπόλοιπο σώμα ξύλινο. Ασφαλώς τα μωρά της «χτυπήθηκαν» από την ψευτοδιάθεσή της. Ούτε τις ευχές τους πήρε και πολύ τοις μετρητοίς, αλλά, το χειρότερο, δεν έριξε παρά μισό βλέμμα στις πολύχρωμες ζωγραφιές που την απεικόνιζαν. Μοιραία έχανε την επαφή με τα παιδιά, αλλά δεν υπήρχε χρονικό περιθώριο. Τα παιδιά ολοένα ξεμάκρυναν. Τώρα πια έβλεπε μονάχα το περίγραμμα τους.

«Σου αρέσουν οι κάρτες;» μουρμούρισε σχεδόν βουρκωμένη η κόρη της, αποκαμωμένη ανάμεσα στα χειροποίητα σχέδια λατρείας για τη μαμά της, που βρισκόνταν απλωμένα γύρω της στα σκεπάσματα. Έδινε τη δωδεκάχρονη μάχη της να ισχυροποιήσει τον δεσμό τους. Η προσοχή της μαμάς έγερνε τόσο πολύ προς τα πρακτικά ζητήματα, που παραμελούσε την αγάπη τους.

«Μα δεν τις είδε καν!» φώναξε θυμωμένα ο γιος της, ρίχνοντας επιδεικτικά τις ζωγραφιές στο πάτωμα. Αντικρίζοντας την αγάπη των παιδιών, ανάστατη, στα πόδια της, σάστισε. Τελικά εκεί ακριβώς ήταν πεσμένη και η παραμικρή σταγόνα ρομαντισμού που της είχε απομείνει. Στα πατώματα.

Ξέφυγε από την κριτική τους παρασέροντάς τα, ύπουλα,

στην κουζίνα. Το μπρίκι ήδη βρισκόταν πάνω στο ηλεκτρικό μάτι. Προτιμούσαν το γάλα τους σε μια συγκεκριμένη θερμοκρασία. Ούτε πολύ ζεστό, αλλά ούτε παγωμένο. Χλιαρό. Ταυτόχρονα έστυβε την πορτοκαλάδα τους και ετοιμάζε τα σάντουιτς για το σχολείο. Ευτυχώς, όλα τα απαιτούμενα σκεύη της κουζίνας για το πρωινό την υπάκουαν πειθήνια, γιατί κάποιες ανάποδες μέρες της ξέφευγαν από τα χέρια, πετούσαν σαν να είχαν φτερά, την απέφευγαν συστηματικά, δυσκολεύοντας το καθήκον της.

«Δεν θέλω γάλα σήμερα, πάει και τελείωσε». Ο γιος της, όποτε δεν ανταποκρινόταν στις προσδοκίες του, εφεύρισκε τρόπους, καταφεύγοντας συνήθως σε μικρο-απειλές, για να την ταρακουνήσει. Να σπάσει την ψυχρότητά της. Να τη συνεφέρει, ίσως.

«Έτοιμο», του ανακοίνωσε αγνοώντας τον, και ακούμπησε αποφασιστικά το ποτήρι μπροστά του. Γνώριζε πως υπερέβαλλε σε αυταρχισμό και σιχαινόταν γι' αυτό τον εαυτό της, αλλά όφειλε, ως σωστή μάνα, να τον συνετίσει. Ολόκληρος ο πλανήτης διατυμπανίζει την αναγκαιότητα για γάλα στον ανθρώπινο οργανισμό, αιώνες τώρα. Το γάλα είναι απαραίτητο για τα οστά. Πώς θα ψήλωνε;

«Μέχρι τα δεκατρία, ύστερα είναι αχρείαστο. Εγώ είμαι δεκατέσσερα», επέμεινε ο μικρός.

Η αδελφή του τον κλότσησε κάτω από το τραπέζι για να σωπάσει. Η εξάντληση που διαγραφόταν στο κορμί, όπως και στο πρόσωπο, της μαμάς, πριν ακόμα αρχίσει η μέρα, δεν σήκωνε το ελάχιστο ερέθισμα.

«Είσαι η καλύτερη μαμά του κόσμου», προσπάθησε να τη συναρμολογήσει το κοριτσάκι της.